

RATNI ZLOČINCI
U IZBORNOJ KAMPANJI
2020. GODINE

SADRŽAJ

Uvod

Zakonodavni okvir

Kandidati osuđeni za ratne zločine

Vojislav Šešelj

Dragan Vasiljković

Kandidati povezani sa ratnim događajima

Ljiljana Mihajlović

Vjerica Radeta i Petar Jojić

Božidar Delić

Svetozar Andrić

Momir Stojanović

Ratni zločinci kao podržavaoci izbornih lista

Vladimir Lazarević

Veselin Šljivančanin

Nikola Šainović

Zaključak

Preporuke

UVOD

Inicijativa mladih za ljudska prava upozorava i izveštava o učešću ratnih zločinaca u javnom životu iz uverenja da je to uvreda za žrtve, pretnja za mir u regionu i ručna kočnica za procese demokratizacije i evropeizacije zemlje.

Pregled učešća zločinaca u izbornoj kampanji, kao i osoba povezanih sa zločinima, pokazuje da slede identičnu političku matricu, bez obzira na to koju partiju podržavaju, i dele zajedničke teme i vrednosti: negiranje zločina, delegitimizacija Tribunala u Hagu, protivljenje članstvu Srbije u Evropskoj uniji i raspirivanje mržnje i netrpeljivosti prema narodima u regionu.

Osuđeni ratni zločinci u Srbiji su od strane vladajućih struktura prethodnih godina glorifikovani i kroz institucije i kroz medije, a budući da su veliku ulogu imali i u ovom izbornom procesu, moguće je da će u skupštinskim klupama i naredne četiri godine ponovo sedeti ratni zločinac.

UVOD

Redovni parlamentarni, pokrajinski i lokalni izbori zakazani za 24. april, usled proglašenja vanrednog stanja zbog pandemije COVID-19 odloženi su za 21. jun 2020. godine. Na parlamentarnim izborima kandidovala se 21 izborna lista, dok je deo opozicije proglasio bojkot izbora.

Od ukupno 21 liste na tri se nalaze osuđeni ratni zločinci ili osobe povezane sa ratnim dejstvima koje su zbog toga i sudski potraživane. Na listi Srpske radikalne stranke (SRS) na prvom mestu se nalazi Vojislav Šešelj, a za njim slede Ljiljana Mihajlović na trećem, Vjerica Radeta na petom, Petar Jojić na 11 i Božidar Delić na 12 mestu. Na listi Aleksandar Šapić - Pobjeda za Srbiju na osmom mestu se nalazi Svetozar Andrić, dok se Momir Stojanović nalazi na listi Narodni blok - Velimir Ilić - general Momir Stojanović pod rednim brojem dva.

Osuđeni ratni zločinac Dragan Vasiljković (kapetan Dragan) nije uspeo da skupi dovoljan broj potpisa za kandidaturu. Visoki vojni zvaničnici osuđeni za ratne zločine izvršene tokom devedesetih godina podržavaju određene političke kandidate, iako se ne nalaze na njihovim listama. Vladimir Lazarević i Veselin Šljivančanin tako podržavaju Srpsku naprednu stranku (SNS), a Nikola Šainović Socijalističku partiju Srbije (SPS).

ZAKONODAVNI OKVIR

Prema postojećim zakonima Republike Srbije nema prepreke da ratni zločinci učestvuju na izborima. U članu 88 stav 1 tačka 3 **Zakona o izboru narodnih poslanika** kaže se da „poslaniku prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od najmanje šest meseci”, ali se ne kaže da se takav poslanik ne može kandidovati na sledećim izborima. Član 44 istog zakona propisuje šta je potrebno dostaviti od dokumentacije za svakog kandidata. Od kandidata se ne traži dostavljanje podataka da su ranije osuđivani, niti da li se protiv njih vodi istražni ili krivični postupak za bilo koje krivično delo, koji su često neophodni za obavljanje javnih funkcija ili zaposlenje u javnoj službi.

Član 387 stav 5 **Krivičnog zakonika** glasi „ko javno odobrava, negira postojanje ili značajno umanjuje težinu genocida, zločina protiv čovečnosti i ratnih zločina učinjenih protiv grupe lica ili člana grupe koja je određena na osnovu rase, boje kože, vere, porekla, državne, nacionalne ili etničke pripadnosti, na način koji može dovesti do nasilja ili izazivanja mržnje prema takvoj grupi lica ili članu te grupe, ukoliko su ta krivična dela utvrđena pravosnažnom presudom suda u Srbiji ili Međunarodnog krivičnog suda, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.”

ZAKONODAVNI OKVIR

Najzad, **Ustav Republike Srbije** članom 52 garantuje da „svaki punoletan, poslovno sposoban državljanin Republike Srbije ima pravo da bira i da bude biran”.

U skladu sa time ovaj izveštaj nastoji da pokaže koga 21. juna možemo da biramo, ali i to gde nas ti izbori vode, odnosno vraćaju.

**KANDIDATI
OSUĐENI ZA
RATNE ZLOČINE**

VOJISLAV ŠEŠELJ

KANDIDATI OSUĐENI ZA RATNE ZLOČINE

Tokom devedesetih godina, služeći se nacionalističkom i velikosrpskom retorikom, Šešelj je podsticao progon i prisilno premeštanje Hrvata iz Vojvodine. Posebno je upečatljiv njegov govor u Hrtkovcima 1992. godine, kada je rekao da u Srbiji nema mesta za Hrvate i pozvao Srbe da ih izbace. Do kraja te godine iz Vojvodine je otišlo oko 10 000 Hrvata.¹

Šešelj se 24. februara 2003. godine dobrovoljno predao Tribunalu u Hagu – tri dana nakon neuspelog atentata na premijera Zorana Đinđića, a dve i po nedelje pred njegovo ubistvo 12. marta, koje je na oproštajnom mitingu Šešelj najavio rečima da Srbiju očekuje krvavo proleće. Žalbeno veće ga je 2018. godine osudilo na 10 godina zatvora za podsticanje i činjenje progona, podsticanje deportacije i prisilno premeštanje u Vojvodini.² Šešelj je osuđen u trenutku kada je bio poslanik u Skupštini, ali mu mandat nije bio oduzet, iako je zakon po tom pitanju jasan. Godine 2020, kada se ponovo kandiduje na parlamentarnim izborima, Šešelj kaže da će „radikali i na ovim izborima izaći sa standardnim programom koji imaju unazad 30 godina”.³

VOJISLAV ŠEŠELJ

O RATU

O svom učešću u ratovima devedesetih Šešelj je izjavio: „Ja nisam komandovao stručnim operacijama, jer takvog vojničkog znanja nemam, i ne bih se usudio da vodim jedinicu, nisam bio obučen, ali sam bio na prvoj liniji fronta gde god sam išao i izlagao se velikim rizicima..”⁴

Na vest da je bivši generalni sekretar NATO, Havijer Solana, zaražen korona virusom, Šešelj je reagovao rečima: „Evo obećavam da ću lično častiti onaj virus koji će učiniti da đubre Havijer Solana odapne. Sasvim je normalno da se srpski narod raduje što je takav monstrum koji nam je radio sve što je radio sada u problemu.”⁵

O SVOJOJ PRESUDI I TRIBUNALU

Šešelj smatra da su mu u Hagu, koji je nelegalan sud, na teret stavljena izmišljena dela jer nisu imali za šta da ga osude, već su želeli da unište SRS ili preuzmu kontrolu nad njim, te da je proces bio skandalozan i da je javnost na njegovoj strani.⁶ U vezi sa vremenom provedenim u zatvoru u Hagu lider radikala upitao je: „Je li lepši život onima koji nisu išli u Haški tribunal nego meni koji sam tamo bio 12 godina, borio se za srpstvo i pobedio?”⁷ „Uslovi su jako loši u Hagu. I Slobodan Milošević, na primer, u najmanju ruku su ga ubili uskraćivanjem adekvatne medicinske pomoći. Meni su čekali godinu dana od kada sam primetio krv u stolici, dok su me odveli na intervenciju. Uklonili su mi i 20 limfnih čvorova. Spasili su me naši lekari. Njihovi su planirali da umrem u junu 2015. godine.”⁸ Lider radikala smatra da su oni koji podržavaju izručenja Tribunalu izdajnici i da im sleduje smrtna kazna.⁹

VOJISLAV ŠEŠELJ

O ZORANU ĐINĐIĆU

„O Đinđiću sam pričao samo istinu, da je bio mafijaški vođa. I da, jesam znao možda više mafijaša, ali on je bio njihov. Ja sam samo sa Čumetom igrao šah i odmah sam se pohvalio da sam uzeo 200 maraka. U Šilerovu sam išao samo jednom kad su me odveli kroz neki podzemni prolaz u neku prostoriju kada je bio moj prvi susret sa njima. Posle više nisam išao tamo, već sam insistirao da oni dođu kod mene u kuću.”¹⁰

KOSOVO

„Ako ćemo ići na razmenu teritorija, onda sa Albanijom, da nama Albanija da Skadar do Svetog Jovana od Medove, da imamo izlaz na Jadransko more, a mi njima da damo i veći deo Kosova nego što oni nama daju na severu Albanije, tamo gde su Šiptari u većini. Mi radikali smo za to da se odvoje Srbi i Albanci na Kosovu jer očigledno još dugo neće moći zajedno da žive. Da se 10 ili 12 srpskih opština pripoje centralnoj Srbiji direktno, a na ostalim delovima Kosova da Albanci imaju potpunu autonomiju, najvišu na svetu. Ja sam, čak, i kartu napravio. Od Gračanice do Gnjilana da se napravi koridor, pa na jug i gore severno četiri opštine i još dve u Peći sa Pećkom Patrijaršijom i Goraždevcem. Da imaju sve osim graničnih prelaza i vojske. I da ne mogu biti članovi Ujedinjenih nacija i da ne mogu učestvovati u međunarodnim organizacijama koje su u sklopu UN ili u vojnim paktovima. Ako može Velika Britanija da da Velsu, Škotskoj i Severnoj Irskoj da imaju svoje fudbalske reprezentacije, što i mi njima ne bi dali. Drugo, mi tražimo da se pozove ponovo Rusija, kao stalni član Saveta bezbednosti i Kina kao stalni član, da pošalju svoje trupe u sastav KFOR-a.”¹¹

VOJISLAV ŠEŠELJ

O CRNOJ GORI

„Treba zavoditi sankcije protiv svih državnih funkcionera Crne Gore, ali ne prema narodu jer to što oni rade protiv Srba mi ne smemo primenjivati protiv građana Crne Gore budući da je tamo 30 odsto Srba. Sada se desio jedan proces koji smo dugo priželjkivali, došlo je do ujedinjenja, i oni koji su se decenijama izjašnjavali kao Crnogorci sada se masovno vraćaju srpstvu. A Mila Đukanovića sam već nekoliko puta iskreno savetovao da što pre beži iz Crne Gore jer je odavno prešao kritičnu tačku narodnog nezadovoljstva i besa.”¹²

O HRVATSKOJ

„Žao mi je kad god se desi zemljotres u bilo kojoj državi, nevino civilno stanovništvo strada. Elementarne katastrofe treba odvajati od politike. Žao mi je civila, posebno dece kad stradaju.”¹³ „Svaki Srbin koji ode u Hrvatsku zaslužuje da mu se auto baci u more.”¹⁴

O EVROPSKOJ UNIJI

„Mogli bismo [u koaliciju, prim. aut.] pod uslovom da se naprednjaci odreknu Evropske unije. Vučić mora da izbaci iz svog kabineta zastave EU, nije mi jasno što to drži kad mi nismo članica EU.”¹⁵ „Srbija je vodila borbu za najstariju generaciju, jer duhom ne pripadamo EU, koja ih žrtvuje.”¹⁶

VOJISLAV ŠEŠELJ

Zbog pandemije korona virusa Šešelj i SRS ove godine nisu obeležili godišnjicu govora u Hrtkovcima 06. maja¹⁷, ali je u okviru izborne kampanje, Šešelj je organizovao podelu 40 000 svojih knjiga građanima Srbije, a jedno od prvih mesta koje je tim povodom obišao bili su upravo Hrtkovci.¹⁸

DRAGAN VASILJKOVIĆ

KANDIDATI OSUĐENI ZA RATNE ZLOČINE

Vasiljković je početkom devedesetih godina bio komandant paravojne jedinice Knindže koja je delovala na prostoru tzv. Srpske autonomne oblasti Krajine. Godine 2006. Republika Hrvatska je podigla optužnicu protiv njega zbog zločina nad civilnim stanovništvom i ratnim zarobljenicima izvršenih 1991. godine. Vasiljković je osuđen na 13 i po godina zatvora zbog zločina u kninskoj tvrđavi u kojoj su mučeni hrvatski vojnici i policajci i u policijskoj stanici u Glini.¹⁹ Pušten je na slobodu 28. marta 2020. godine, a neposredno nakon toga je najavio učešće na predstojećim parlamentarnim izborima.

O svom učešću u politici Vasiljković kaže: „Nemam nameru da se bavim kompletnim spektrom politike jer je za to potrebna stranka. Ja je neću osnivati. Mene isključivo zanima odbrana, prvenstveno ljudi koji čame po hrvatskim zatvorima, kao i odbrana Srba na Kosovu i Metohiji, Crnoj Gori i širom dijaspore. Imam obećanje državnog aparata da te Srbe nećemo ostaviti na cedilu i da postaviti protokole kako bismo reciprocitetno mogli da odgovaramo Hrvatima na njihove zločine. Kao poslanik u republičkom parlamentu biću glas Srba koji su bez ikakvih proverljivih dokaza

DRAGAN VASILJKOVIĆ

osuđeni i zatočeni u raznim zatvorima, samo zato što su Srbi. Oni misle da ih je Srbija zaboravila, a istina je da Srbija za njih nikada nije ni čula. Obećao sam da ću biti njihov glas u Skupštini Srbije, da se više nikada ne dogodi da neki Srbin može biti uhapšen i osuđen na dugogodišnju robiju bez proverljivih dokaza, a da za to Srbija ne zna.”²⁰

O RATU

„Ja nisam tada ni znao šta je Krajina, meni je to Dejan Lučić objasnio. Stalno sam mislio da govori o problemima u Ukrajini. Ne bi bilo krvi ni sukoba. Moji momci su bili disciplinovani, iza nas ne bi ostajao nered.”²¹ „Na prevaru sam sklonjen iz Krajine po direktnom naređenju Slobodana Miloševića, u momentu kada sam bio na najboljem putu da od kršnih Krajišnika stvorim vojnu silu na kojoj bi ustaše polomile zube. Nisu mi to dozvolili, a svi znamo kako se sve završilo 1995. godine: genocidom i progonom pola miliona Srba.”²²

O SVOJOJ PRESUDI I ZATVORU

„Nisam izdržao kaznu. Da bi čovek bio kažnjen, mora tu kaznu da zasluži. To je bila jedna ustaška tortura.”²³ „Svima sam isto rekao, baš kao i u Županijskom sudu: Nikad u životu nisam počinio nijedan ratni zločin, pa ni u Glini niti u Kninu. To što su se ustaše osramotile u Glini, pobegavši ispred mojih momaka, njihov je problem. Mojom presudom, njihovim zapovednicima je opran obraz za kukavičluk.”²⁴

DRAGAN VASILJKOVIĆ

O UBICAMA ZORANA ĐINĐIĆA

„Šta ja verujem, a to je da je neosporiva činjenica da su oni [Milorad Ulemek Legija i Zvezdan Jovanović, prim. aut.] nosili srpsku uniformu, da su bar sto puta stavili na tacnu svoj život u odbrani Srbije, da se to nažalost koristi kao otežavajuća okolnost za njih, a ne olakšavajuća. Mislim da je to pogrešno i siguran sam da će svaki Srbin u tom delu da se složi, da nakon 16 ili 17 godina, ako bi se uzela u obzir ta njihova olakšavajuća okolnost, mislim da bi se mogle postaviti neke restrikcije na njihova kretanja.”²⁵ „Prihvatam da im budem garant, staviću sve što imam na kocku! Siguran sam da će ako meni Legija i Zvezdan daju reč to i ispoštovati. U slučaju puštanja, oni bi imali restrikcije. Red je da poslednji deo života provedu na slobodi, da im se bar to što su nosili srpsku uniformu i stavljali život na kocku uzme kao olakšavajuća okolnost, a ne otežavajuća.”²⁶

O REGIONU

„Ne radi se samo o Đokoviću, svi težimo tom pomirenju, okretanju ka budućnosti jer imamo kratko pamćenje. Napao sam Đokovića baš zato, zar si zaboravio na Ivaniševićeve reči, koji je rekao da bi voleo da puca na Srbe, ne na Knindže, nego na Srbe, bilo koje, vašeg oca i majku. Onda imamo situaciju da Vučić ide u Srebrenicu da oda počast, oni ga napadnu, a on im daje donaciju. To su neke stvari koje sam zapazio i koje mi smetaju. Možeš da budeš čovek prema ljudima koji znaju da te cene i poštuju, ali ne možeš biti čovek prema idiotima, uzaludno je i glupo.”²⁷

DRAGAN VASILJKOVIĆ

„Isti ustaški recept koji se primenjuje protiv Srba u Hrvatskoj prenosi se na Kosovo i na Crnu Goru. Siguran sam da nema Dodika u RS, i u Bosni bi se isti primenjivao. Progon Srba u Hrvatskoj je izvor zla, Kosovo i Crna Gora su posledica.”²⁸

O KOSOVU

„Ako bilo kod od vas uspe da natera najmanju državu na svetu da povuče priznanje Kosova, dođite kod mene, daću vam jedan veliki orden. Dačić je to uradio 18 puta, hvala mu za to. Svaka mu čast. Još jedan takav i Kosovo će ponovo biti naše. Ja sam otpisao Kosovo, kao i većina vas. On je uspeo da ga vrati za pregovarački sto. Nije više Kosovo izgubljeno, Kosovo je ponovo naše.”²⁹

O HRVATSKOJ

„Hrvati nas lažu da je rat završen. Pitajte 10 miliona Srba šta misle o tome.”³⁰

O EVROPSKOJ UNIJI

Kapetan Dragan Srbiju vidi u partnerstvu sa Rusijom i Kinom („Nas, Rusa i Kineza milijardu i po.”³¹) a ne Evropskom unijom u čije zemlje mu je zabranjen ulazak sledećih 20 godina.

Dragan Vasiljković ipak nije uspeo da na vreme sakupi dovoljan broj potpisa potrebnih da preda izbornu listu.

**KANDIDATI
POVEZANI
SA RATNIM
DOGAĐAJIMA**

Na listi Srpske radikalne stranke na predstojećim izborima za narodne poslanike kandiduju se čak četiri trenutna poslanika, povezana sa ratnim događajima iz devedesetih godina.

LJILJANA MIHAJLOVIĆ

KANDIDATI POVEZANI SA RATNIM DOGAĐAJIMA

Krajem devedesetih godina Ljiljana Mihajlović je bila sekretarica Vojislava Šešelja. Mihajlović se 1997. godine uselila u stan porodice hrvatskog porekla Barbalić u Zemunu dok su oni bili na moru i sa opštinom Zemun sklopila ugovor o otkupu stana. Presuda kojom se utvrđuje da Barbalići ne polažu pravo na stan doneta je 2013. godine, a Apelacioni sud u Beogradu ju je i potvrdio 2015. godine.³² Ljiljana Mihajlović je taj stan prijavila Agenciji za borbu protiv korupcije, a Barbalići planiraju da pravdu potraže pred Evropskim sudom za ljudska prava.

VJERICA RADETA I PETAR JOJIĆ

KANDIDATI POVEZANI SA RATNIM DOGAĐAJIMA

Protiv dvoje kandidata na listi SRS-a, Tribunal u Hagu je 2012. godine podigao optužnicu zbog nepoštovanja suda, odnosno zastrašivanja svedoka, pretnji i podmićivanja u postupku protiv Vojislava Šešelja. Tri godine kasnije (2015) izdat je nalog za njihovo hapšenje, ali je 2016. godine Viši sud u Beogradu zaključio da nema osnova za njihovo hapšenje i izručenje budući da se ne terete za ratne zločine, već za nepoštovanje suda. Godine 2016. izdat je i međunarodni nalog za hapšenje Radete i Jojića, a odluka o njihovom izručenju Hagu potvrđena je u februaru 2020. godine.³³

VJERICA RADETA I PETAR JOJIĆ

O POSTUPKU

Vjerica Radeta je rekla: „Petra Jojića i mene od predaje Haškom mehanizmu štiti Ustav Republike Srbije i pravosnažno rešenje Višeg suda u Beogradu koji je odlučio da nema pravnog osnova za naše izručivanje”, kao i da je to „već presuđena stvar o kojoj više ne može da se sudi”. Radeta je izjavila i da su se njih dvoje „svojevremeno odazvali pozivu Višeg suda u Beogradu i sve što se dešava i što se bude dešavalo u našim pravosudnim organima mi smo apsolutno dostupni i u svakom momentu smo spremni da se odazovimo pozivu naših organa.”³⁴

Dana 11. marta 2020. godine potpredsednica SRS-a je položila cveće na grob Slobodana Miloševića i tom prilikom je stranka saopštila: „Izdajnička dosmanlijska vlast isporučila je Slobodana Miloševića Haškom tribunalu i to na najveći srpski praznik, na Vidovdan 2001. godine. Slobodan Milošević se u Tribunalu hrabro borio gde je, na današnji dan 2006. godine u zidinama Ševeningena poginuo braneći srpske nacionalne interese.”³⁵

BOŽIDAR DELIĆ

KANDIDATI POVEZANI SA RATNIM DOGAĐAJIMA

Na 12 mestu na listi SRS-a nalazi se Božidar Delić, član stranke od 2006. godine, sa prekidom između 2008. i 2011. godine, kada je bio u Srpskoj naprednoj stranci (SNS). Delić je 1999. godine postao general Vojske Jugoslavije, a tokom iste godine na Kosovu komandovao 549. motorizovanom brigadom. Zona odgovornosti 549. mtbr. obuhvatala je opštine Prizren, Đakovica, Orahovac i Suva Reka. Fond za humanitarno pravo (FHP) navodi da su „u periodu od 24. marta do 10. juna 1999. godine, pripadnici srpskih snaga ubili 2 174 civila kosovskih Albanaca”, te da je je njih 459 pronađeno je u masovnim grobnicama u Batajnici i Perućcu, a da se 375 još uvek vodi kao nestalo.³⁶

FHP je 2008. godine Tužilaštvu za ratne zločine podneo krivičnu prijavu protiv Delića i 10 drugih pripadnika 549. mtbr i MUP-a Srbije zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva tj. ubistva nekoliko desetina kosovskih Albanaca u mestu Trnje, opština Suva Reka.³⁷ Godine 2013. FHP je podneo još jednu krivičnu prijavu protiv Delića i zločina u Landovici, opština Prizren, i to zbog “naredbe za neselektivni napad na civilno stanovništvo, koji je za posledicu imao smrt civila, teške telesne povrede i

BOŽIDAR DELIĆ

teško narušavanje zdravlja ljudi, odnosno napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo, ubistvo civila i samovoljno uništavanje imovine civila iz člana 142. Krivičnog zakona SRJ.”³⁸ Zločin u selu Trnje je procesuiran, ali Delić nije bio među optuženima, već se našao u ulozi svedoka. Krivično postupanje za zločin u Landovici se još uvek čeka.³⁹

O RATU

Za vreme trajanja vanrednog stanja Delić je govorio o početku NATO intervencije: „Dan pre toga u Prištini smo dobili zadatke i kad su prve dve rakete pogodile kasarnu u Prizrenu, znali smo da rat počinje i da više nema povratka. Moral vojske bio je na izuzetnom nivou jer smo znali koga i šta branimo.”⁴⁰

Nakon vanrednog stanja govorio je i o Paštriku, temi o kojoj se i ranije često izjašnjavao u javnosti i to tako što sebe i svoje vojnike predstavlja kao heroje koji su se neustrašivo branili pred napadima „terorista” i pobedili uprkos velikim gubicima. „I danas se sećam lika svakog poginulog borca. Prema svim vojnim parametrima, spram sile koja je bila nasuprot nas, naši gubici su bili minimalni. Tako kaže nauka, ali ja ne mislim tako. Svaki naš gubitak za mene kao komandanta bio je prevelik. To sam mislio tada, a i danas se ništa nije promenilo.”⁴¹

SVETOZAR ANDRIĆ

KANDIDATI POVEZANI SA RATNIM DOGAĐAJIMA

Na listi Srpski patriotski savez (SPAS) koju predvodi Aleksandar Šapić našao se i bivši major Vojske Republike Srpske i komandant brigade Samostalne autonomne regije Birač, Svetozar Andrić. Nataša Kandić, osnivačica FHP-a je 2006. godine uputila pismo Vladimiru Vukčeviću, tužiocu za ratne zločine, u kom se traži pokretanje istrage protiv Andrića i bivšeg zamenika ministra unutrašnjih poslova MUP-a Republike Srpske, Tome Kovača.⁴² Godine 2018. FHP je podneo i krivičnu prijavu protiv Svetozara Andrića. Andrić je u maju 1992. godine naredio iseljavanje muslimanskog stanovništva iz opština Zvornik i Vlasenica, odakle je potom otišlo oko 10 000 ljudi. Andrić je 31. maja iste godine osnovao logor Sušica u kom su zarobljenici živeli u nehumanim i nehigijenskim uslovima, a često bivali i prebijani i silovani. U Sušici je ubijeno oko 160 ljudi. Radovan Karadžić je u julu 1995. godine imenovao Andrića za načelnika Drinskog korpusa VRS koji je delovao na teritoriji Srebrenice.⁴³ Svetozar Andrić je zamenik predsednika Gradske opštine Novi Beograd, a tužba je i dalje u predistražnoj fazi.⁴⁴

MOMIR STOJANOVIĆ

KANDIDATI POVEZANI SA RATNIM DOGAĐAJIMA

Na listi Narodni blok - Velimir Ilić - general Momir Stojanović nalazi se Momir Stojanović, koji je tokom rata na Kosovu bio načelnik Odseka za bezbednost Prištinskog korpusa Vojske Jugoslavije. Nakon rata Stojanović je bio načelnik Odeljenja za operativne poslove Komande Prištinskog korpusa Treće armije Vojske Srbije i Crne Gore, načelnika Uprave bezbednosti Vojske Srbije i Crne Gore, a potom i direktor novoformirane Vojno-bezbednosne agencije. Bio je i predsednik skupštinskog Odbora za kontrolu službi bezbednosti i član Odbora za Kosovo i Metohiju.

Godine 2015. Interpol je raspisao crvenu poternicu za Stojanovićem zbog zločina počinjenih u operaciji Reka koja je 27. i 28. aprila 1999. godine vođena u opštini Đakovica, u selima Meja i Korenica. Prema podacima FHP-a pripadnici VJ i MUP-a su ubili oko 350 civila, a više hiljada proterali u Albaniju. U masovnoj grobnici u Batajnici pronađeni su posmrtni ostaci 309 osoba ubijenih u ovoj operaciji. Stojanović

MOMIR STOJANOVIĆ

je učestvovao u planiranju operacije Reka, a bio je i nadređeni 52. bataljonu Vojne policije koji je učestvovao u zločinima i koje nije kaznio.⁴⁵ Stojanović se više ne nalazi na Interpolovoj poternici, a pred institucijama u Srbiji nikada nije saslušan.⁴⁶ U politici je od 2007. godine i do sada je bio član nekoliko stranaka - SRS-a, SPS-a i SNS-a.

O INVALIDIMA RATA I PORODICAMA PALIH BORACA

Stojanović kaže da treba da im sleduje „nacionalna penzija u visini prosečnog ličnog dohotka u Srbiji”⁴⁷

O KOSOVU

„Mi smo protiv bilo kakve podele, razgraničenja ili priznanja Kosova i Metohije, jer je to izvor naše duhovnosti i nacionalnog postojanja. To pitanje se može rešiti jedinu u skladu sa Rezolucijom 1244 UN. Na žalost, neki uticajnu krugovi u EU podržavaju predsednika Vučića u ostanku na vlast računajući da će on priznati nezavisnost Kosova.”⁴⁸

**RATNI
ZLOČINCI KAO
PODRŽAVAOCI
IZBORNIH LISTA**

VLADIMIR LAZAREVIĆ

RATNI ZLOČINCI KAO PODRŽAVAOCI IZBORNIH LISTA

Tokom rata na Kosovu Vladimir Lazarević je bio komandant Prištinskog korpusa i Treće armije VJ. Pretresno veće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ga je 2009. godine osudilo na 14 zatvora zbog deportacije i prisilnog premeštanja kosovski Albanaca što se tretira kao zločin protiv čovečnosti. Godine 2015. mu je odobreno prevremeno puštanje na slobodu.⁴⁹ Podržava SNS.

VLADIMIR LAZAREVIĆ

O ODNOSU PREMA VLASTI

„Pre samo nekoliko godina branioci otadžbine nisu smeli da govore da su svojim životima branili slobodu Srbije. Hvala svim građanima Srbije, celokupnom državnom rukovodstvu, Vojsci Srbije, Ministarstvu odbrane, Vladi i predsedniku Srbije što se ne stide svojih junaka, koji su na grudima i bajonetima, svojim životima pre 21 godinu branili slobodu naše zemlje, naše Srbije, što naši borci mogu i dalje da oplakuju svoje poginule saborce, da najzad bez straha 'priznaju' da su branili svoju Srbiju, da osete kako žrtve nisu bile uzaludne.”⁵⁰

O HAŠKOM TRIBUNALU

„Veoma mi je žao što mu se [Ratku Mladiću, prim. aut.] to dešava i iskreno se nadam da će se izvući. I ja sam prolazio 10 godina taj pakao, to sistematsko ubijanje svih nas, počev od neadekvatnih terapija, više od šest operacija, od kojih neke nisu uspele. Na kraju su od jedne odustali računajući da ću završiti fatalno. To je pravo haško gubilište koje smo prošli, a neki i dalje prolaze. Zato se i bojim za Mladićevo stanje.”

„Pomalo smo umeli da se dotaknemo i procesa koji se vode protiv nas, a neretko i o stanju u našoj zemlji. Radovali smo se svakom napretku.”⁵¹

VLADIMIR LAZAREVIĆ

O RATU

„Moja želja je da se mrtvi ne zaborave, a živi ratnici poštuju i da se iz pamćenja našeg naroda nikada ne izbriše zločin koji nam je tada učinjen. Ko može da oprost, neka oprost, ali da ne sme da se zaboravi.”

„U trenutku kad je počelo bombardovanje nije bilo straha, niti sam to video na licima saboraca. Za nas iz Prištinskog korpusa i 1998. godina je bila ratna, jer smo branili državnu granicu od terorista iz Albanije i Makedonije. Nismo se uplašili, postojala je samo odlučnost da branimo svoju zemlju po svaku cenu.”⁵²

VESELIN ŠLJIVANČANIN

RATNI ZLOČINCI KAO PODRŽAVAOCI IZBORNIH LISTA

Major Jugoslovenske narodne armije, Veselin Šljivančanin, za vreme rata u Hrvatskoj bio je oficir za bezbednost 1. gardijske motorizovane brigade i Operativne grupe Jug. Tribunal u Hagu ga je osudio zbog mučenja ratnih zarobljenika na poljoprivrednom dobru Ovčara u okolini Vukovara. Iako je bio odgovoran za bezbednost zatvorenika, nije sprečio njihovo maltretiranje. Žalbeno veće ga je 2009. godine osudilo na 17 godina zatvora, ali mu je nakon preispitivanja postupka kazna smanjena na 10 godina. Prevrmeno puštanje na slobodu mu je odobreno 2011. godine.⁵³

Veselin Šljivančanin podržava SNS, stranku koja je i organizovala promocije njegove knjige „U službi otadžbine” u Nakovu, Vrbasu, Prigrevici i Bačkoj Palanci tokom prvih nedelja juna. Šljivančanin je tom prilikom izjavio: „Da znate da sam ovde zbog gospodina Vučića, zbog Srpske napredne stranke jer su oni isto patrioti i ljudi koji vole svoju otadžbinu i koji rade sve što mogu da otadžbina Srbija bude na boljem putu.”⁵⁴

VESELIN ŠLJIVANČANIN

O ODNOSU PREMA VLASTI

„Ja sam penzionisani oficir, ne treba sam sebe da hvalim. Najvažnije mi je kada me hvale moji vojnici. Preživeo sam dosta teških situacija u životu, kad mi je bilo najteže pojavile su se hiljade Beograđana, među njima su bili i Aleksandar i Andrej Vučić... Nas borce koji smo morali da idemo, a nismo išli jer smo voleli da ratujemo, u svim situacijama je podržavao, otkad je on došao na vlast ne moramo da saginjemo glavu. Doprineo je istini o Košarama, Paštriku, bombardovanju...Učinio je dosta za Srbiju. Od samog početka podržavam Vučića i SNS, ne tražim nikakav položaj ni mesto, i želim da pomognem ako nešto mogu.”⁵⁵

O SVOJOJ PRESUDI

„Suđen sam pred međunarodnim sudom, moja sreća je da mi je na sudu dopušteno da kažem pravu istinu. Ja nisam osuđen za ratne zločine. Pripadnici JNA nisu izveli nikakve ranjenike, nijedan ranjenik nije streljan na Ovčari u presudama sve piše. Bilo je suđenje i u sudu u Beogradu gde su ljudi dokazali šta se dešavalo. Nije istina da su vojnici JNA ubili ranjenike, ranjenike smo sve odveli u bolnice, nijedan moj vojnik ni starešina nisu napravili nijedan zločin.”⁵⁶

VESELIN ŠLJIVANČANIN

O SVOJIM KNJIGAMA

„Ja sam do sada, pored knjige „U službi otadžbine” objavio još tri knjige, sa ciljem da kažem istinu, a ne kako neki kažu da širim mržnju. Ja kroz moje knjige širim ljubav, da se ljudi vole, da shvate da smo uzalud ratovali i ginuli i pozivam sve na ovim prostorima da vlada mir.”⁵⁷

„Ja nemam kome da se pravdam, nego da pokažem šta sam to radio i da skinem jagu sa svoje jedinice, sa svog naroda, a onda i sa sebe.”⁵⁸

O REGIONU

„Moramo ići napred, družiti se sa svima, ali tražiti i da oni nas poštuju.”⁵⁹

O CRNOJ GORI

„Srbija nema nameru da se meša u politiku Crne Gore, ali mora da brine o svom narodu.”⁶⁰

NIKOLA ŠAINOVIĆ

RATNI ZLOČINCI KAO PODRŽAVAOCI IZBORNIH LISTA

Šainović je tokom rata na Kosovu bio potpredsednik Savezne Vlade SRJ i šef zajedničke komande za Kosovo. Pretresno veće haškog tribunala ga je 2009. godine osudilo na 22 godine zatvora zbog zločina protiv čovečnosti i kršenja zakona i običaja ratovanja na Kosovu. Žalbeno veće ga je 2013. godine osudilo na 18 godina zatvora za deportaciju, prisilno premeštanje i progone kao zločine protiv čovečnosti, ubistvo kao zločin protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja. Godine 2015. odobreno mu je privremeno puštanje na slobodu. Podržava SPS.

NIKOLA ŠAINOVIĆ

O RATU

Obeležavajući godišnjicu smrti Slobodana Miloševića, Šainović je rekao: „Ove godine navršava se 25 godina od Dejtonskog sporazuma i 21 od Rezolucije 1244, koji su temelj borbe srpskog naroda za slobodu i za očuvanje Kosova i Metohije. Slobodan Milošević tim borbama posvetio je svoj život.”⁶¹

„Srbi u Hrvatskoj su doživeli Holokaust. I kad su Srbi izbačeni iz hrvatskog ustava, tada je nastao taj instrument kolektivne krivice. Video sam od početka raspada Jugoslavije da jedna prava važe za druge, a druga za Srbe. Politika “štapa i šargarepe” je primenjivana od devedesetih, čim mi nešto prihvatimo oni nameću nešto novo.”⁶²

O KOSOVU

„Albance Amerikanci potcenjuju, oni nisu narod kojeg je lako vratiti na pravi kurs. Oni su Frankeštajn na Balkanu, kao Bin Laden. Crni đavo, međutim, ostaje crni đavo. Hoće da sklone ratnu strukturu na Kosovu, ali su dobili radikalizovanog Albina Kurtija i mislim da je Amerikancima sledeći potez da se vrate na Rugovinu partiju da bi smirili situaciju. Ipak, to će biti nemoguće jer su tu postoje radikalizovane strukture koje su ostale posle OVK.”⁶³

ZAKLJUČAK

ZAKLJUČAK

Izjave ratnih zločinaca o ratovima devedesetih, presudama donetim protiv njih, ubistvu premijera Zorana Đinđića i odnosima prema regionu i Evropskoj uniji dosledne su njihovim stavovima iz devedesetih godina.

Oni koji su bili odgovorni za sukobe, bujanje nacionalizma i ratove ni danas se ne zalažu za pomirenje u regionu i pristup Evropskoj uniji. Uprkos pravosnažnim presudama, akteri ratnih dešavanja negiraju svoje učešće u ratovima, krivicu prebacuju na druge, a sebe predstavljaju kao heroje. Učešće ratnih zločinaca u političkom životu Srbije pomaže da održi narativ da nije učestvovala u ratovima i da se samo branila, a takođe vodi i normalizaciji ratnih zločinaca.

O odgovornosti za zločine se govori unutar uskog kruga ljudi, pa mnogi, a posebno mladi, o ratovima ne znaju ništa više od onoga što mogu čuti u nacionalistički usmerenim medijima. Imajući u vidu da otklon prema prošlosti nije napravljen, ali i to da je čitav državni vrh podržavao ratove devedesetih, postojanje ratnih zločinaca u izbornoj kampanji i odsustvo zakona koji bi to sprečili, ne iznenađuje.

PREPORUKE

PREPORUKE

Dominacija ratnih zločinaca u javnom prostoru, u medijima i državnim službama prepreka je stvaranju demokratskog društva i poštovanju ljudskih prava, ali i uvreda za žrtve i preživjele. Kako bi se izbegla mogućnost da se ratni zločinci koji veličaju ratove i negiraju žrtve i njihova iskustva ponovo nađu na izbornim listama, ali i drugim javnim funkcijama, neophodno je otvoriti javnu debatu o ratovima devedesetih i pojedincima i institucijama koje su u njima učestvovali. Javnu debatu treba da prate:

- Veting proces - proces provere lica koja stupaju na određenu poziciju
- Lustracija - udaljavanje iz državne službe
- Reforma institucija - vojske, policije i službi bezbednosti

IZVORI

- 01 Dosije: Zločini nad Hrvatima u Vojvodini, Fond za humanitarno pravo, Beograd, 2019, str. 22: <https://bit.ly/37yfMus>
- 02 Podaci o predmetu Šešelj, Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove: <https://bit.ly/2URidTM>
- 03 Milica Dejanović, Šešelj u Vranju: Spremni smo da budemo opozicija vlasti, ali ne i opozicija Srbije, Južne vesti, 05. jun 2020: <https://bit.ly/3d8PgsT>
- 04 MARIĆ: VOJO, GDE SI TI RATOVAO, KAŽU DA SI BIO MANEKEN?! Šešelj: Nosio sam mitraljez, maljutka me umalo ubila kod Sarajeva, predsednik Vučić mi je svedok, Alo, 24. april 2020: <https://bit.ly/2UPU6Vs>
- 05 "ČASTIĆU KORONA VIRUS AKO ZARAŽENO ĐUBRE SOLANA ODAPNE" Šešelj opleo po bivšem generalnom sekretaru NATO pakta, Srbija danas, 14. mart 2020: <https://bit.ly/30Noa7T>
- 06 Vojislav Šešelj u emisiji Hit tvit, TV Pink, 14. jun 2020: <https://bit.ly/2Y85jmj>
- 07 ŠEŠELJ NAJAVIO NESLUĆENI POLITIČKI UDAR! Otkrio da li će se vakcinisati, Pravda, 13. jun 2020: <https://bit.ly/3ebo0uX>
- 08 ŠEŠELJ OTKRIO STROGO ČUVANU ISTINU IZA HAŠKIHZIDINA: Planirali su da umrem u junu 2015, isto su uradili i Slobi!, Pravda, 04. april 2020: <https://bit.ly/3fHTQA3>
- 09 Vojislav Šešelj u emisiji Hit tvit, TV Pink, 14. jun 2020: <https://bit.ly/2Y85jmj>
- 10 Šešelj je govorio o Đinđiću, ali i domaćoj rakiji: "O njemu sam pričao samo istinu", Alo, 07. maj 2020: <https://bit.ly/2AKTcma>
- 11 Milica Ivanović, Šešelj: Albanija nama Skadar i deo mora, mi njoj veći deo Kosova, a Milo da ode kako bi glavu sačuvao (video), Jugmedia, 05. jun 2020: <https://bit.ly/3e9i2e8>
- 12 ŠEŠELJ NAJAVIO NESLUĆENI POLITIČKI UDAR! Otkrio da li će se vakcinisati, Pravda, 13. jun 2020: <https://bit.ly/3ebo0uX>
- 13 ŠEŠELJU ŽAO HRVATA: Lider SRS kaže da elementarne katastrofe treba odvajati od politike, Kurir, 22. mart 2020: <https://bit.ly/2YFJw4t>
- 14 Vojislav Šešelj u emisiji Hit tvit, TV Pink, 14. jun 2020: <https://bit.ly/2Y85jmj>
- 15 ŠEŠELJ NAJAVIO NESLUĆENI POLITIČKI UDAR! Otkrio da li će se vakcinisati, Pravda, 13. jun 2020: <https://bit.ly/3ebo0uX>
- 16 PRŠTALE VARNICE: Ana Brnabić provocirala Šešelja, a onda je dobila brutalan odgovor: Imate većinu pa možete i konja da imenujete u senatore, Pravda, 28. april 2020: <https://bit.ly/3edgY92>
- 17 Snežana Čongradin, Bez „proslave“ etničkog čišćenja, Danas, 05. maj 2020: <https://bit.ly/2APJL4W>
- 18 Šešelj delio knjige u Knez Mihailovoj ulici, N1, 13. jun 2020: <https://bit.ly/30RjAWa>
- 19 Suđenje Draganu Vasiljkoviću - zločin u Kninu, Glini i Bruskoj, Documenta: <https://bit.ly/2N51DeI>
- 20 Svetlana Petrović, Kapetan Dragan: „Idem na izbore sa svojom listom!“, Niške vesti, 27. maj 2020: <https://bit.ly/2N3p3Bd>
- 21 UŠAO BIH U ZAGREB ZA TRI DANA! KAPETAN DRAGAN ŠOKIRAO Da se OVO desilo, rat bi bio gotov u REKORDNOM ROKU, Kurir, 18. maj 2020: <https://bit.ly/300peIQ>
- 22 KONAČNO SMO SAZNALI: Kapetan Dragan otkrio tajne čuvane 30 godina, Srbija danas, 29. april 2020: <https://bit.ly/2UKV6dx>

- 23 Dragan Vasiljković u emisiji Hit tvit, TV Pink, 17. maj 2020: <https://bit.ly/3hvM3qJ>
- 24 D. Vujičić, "Odmoran sam, učim šta su "Vajber" i "Skajp": Kapetan Dragan za "Novosti" iz izolacije, posle prve noći, Večernje novosti, 29. mart 2020: <https://bit.ly/2CeQ0jj>
- 25 Vuk Jeremić, Nata Mesarović: Presuda o ubistvu Đinđića doneta na osnovu dokaza, Danas, 29. maj 2020: <https://bit.ly/2Ya5FJK>
- 26 Nenad Nešić, Vasiljković bi u Skupštinu i "stavlja sve na kocku" za slobodu Legije i Zvezdana, N1, 25. maj 2020: <https://bit.ly/3e96zLn>
- 27 J. Đondović, KAPETAN DRAGAN ZA "ALO" O ZATVORSKIM DANIMA, KNINDŽAMA, RATNIM DANIMA, ĐOKOVIĆU... JNA su vodile propalice, čast izuzecima, Alo, 31. mart 2020: <https://bit.ly/2UQ5pgp>
- 28 KAPETAN DRAGAN UPUTIO PISMO SRBIMA UOČI IZLASKA IZ ZATVORA: Hvala svima koji me nisu zaboravili, Kurir, 24. mart 2020: <https://bit.ly/2Y6m2pZ>
- 29 Kapetan Dragan: „Svaka čast Ivici Dačiću”, Glas Zapadne Srbije, 21. maj 2020: <https://bit.ly/3hCrSHm>
- 30 Dragan Vasiljković u emisiji Hit tvit, TV Pink, 17. maj 2020: <https://bit.ly/3hvM3qJ>
- 31 KAPETAN DRAGAN IZ ČAČKA PORUČUJE: Kosovo će opet biti naše, ONI SU NAM JEDINI PRIJATELJI, Espresso, 21. maj 2020: <https://bit.ly/37EXszY>
- 32 Dosije: Zločini nad Hrvatima u Vojvodini, Fond za humanitarno pravo, Beograd, 2019, str. 47-49: <https://bit.ly/3fstKkj>
- 33 Iva Martinović, Hag traži izručenje dvoje radikala sa izborne liste, Radio Slobodna Evropa, 10. mart 2020: <https://bit.ly/37CcR3Y>
- 34 Iva Martinović, Hag traži izručenje dvoje radikala sa izborne liste, Radio Slobodna Evropa, 10. mart 2020: <https://bit.ly/2YGthUH>
- 35 Radikali posetili grob Slobodana Miloševića, Srpska radikalna stranka, 11. mart 2020: <https://bit.ly/30Px2Ks>
- 36 Dosije: 549 motorizovana brigada Vojske Jugoslavije, Fond za humanitarno pravo, Beograd, 2013, str. 3: <https://bit.ly/30Rfb5E>
- 37 FHP podneo krivičnu prijavu protiv Božidara Delića i 10 drugih pripadnika VJ i MUP-a Srbije za krivično delo ratnog zločina, 09. maj 2008: <https://bit.ly/2zCalxV>
- 38 Krivična prijava protiv oficira Vojske Jugoslavije za zločin nad 17 kosovskih Albanaca i jednog Aškalijske, 27. decembar 2013: <https://bit.ly/2YlamsQ>
- 39 Iva Martinović, Hag traži izručenje dvoje radikala sa izborne liste, Radio Slobodna Evropa, 10. mart 2020: <https://bit.ly/2YGthUH>
- 40 Ispovesti heroja prve linije odbrane nakon 21 godine agresije na Srbiju: Gde je nestalo "IZVINITE, BILA JE TO GREŠKA", Srbija danas, 25. mart 2020: <https://bit.ly/2YL0tKK>
- 41 Rade Dragović, Na Paštriku nije bilo povlačenja, polomljena je "Strela" NATO, Večernje novosti, 26. maj 2020: <https://bit.ly/2N6DEMI>
- 42 FHP zahteva pokretanje istrage protiv Svetozara Andrića i Tome Kovača, 03. februar 2006: <https://bit.ly/2BaZdbY>
- 43 Krivična prijava protiv Svetozara Andrića, 03. februar 2018: <https://bit.ly/3d56XJD>
- 44 Jelena Diković i Snežana Čongradin, Slučaj Svetozara Andrića još u predistražnoj fazi, Danas, 17. januar 2020: <https://bit.ly/3hJHzwK>
- 45 Dosije: Operacija Reka, Fond za humanitarno pravo, Beograd, 2015, str. 45-50: <https://bit.ly/3fvj18z>
- 46 Iva Martinović i Bekim Bislimi, Nova bitka Srbije i Kosova za Interpol, Radio Slobodna Evropa, 23. oktobar 2018: <https://bit.ly/2N1vDrW>
- 47 Stojanović: Borcima priznanje, a ne socijala, Danas, 07. jun 2020: <https://bit.ly/37yi24U>
- 48 General Momir Stojanović: Narodni blok u Leskovcu ima hrabre i istrajne ljude, Jugpress, 14. jun 2020: <https://bit.ly/3dbvU6a>
- 49 Podaci o predmetu Šainović et al, Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju: <https://bit.ly/2CfRPfV>

- 50 Bili smo teret zemlji za koju smo se borili: Generali VJ o NATO agresiji za majski broj "Odrane", Večernje novosti, 17. maj 2020: <https://bit.ly/2CfSpdB>
- 51 EKSKLUZIVNO! GENERAL VLADIMIR LAZAREVIĆ ZA KURIR: Molim se za Ratka Mladića! Hag je pakao, sistemski ubijaju ljude, Kurir, 12. jun 2020: <https://bit.ly/3hGPH15>
- 52 Ispovesti heroja prve linije odbrane nakon 21 godine agresije na Srbiju: Gde je nestalo "IZVINITE, BILA JE TO GREŠKA", Srbija danas, 25. mart 2020: <https://bit.ly/2Y8I5wh>
- 53 Podaci o predmetu Mrkšić et al, Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju: <https://bit.ly/3d83tWM>
- 54 U PRIGREVICI ODRŽANA PROMOCIJA KNJIGE VESELINA ŠLJIVANČANINA, 025 Apatin, 14. jun 2020: <https://bit.ly/2YKnP3p>
- 55 Veselin Šljivančanin: U GO SNS postavio me Vučić, nisam ratni zločinac, Mondo, 24. maj 2020: <https://bit.ly/2UQuUHL>
- 56 Veselin Šljivančanin: U GO SNS postavio me Vučić, nisam ratni zločinac, Mondo, 24. maj 2020: <https://bit.ly/2UQuUHL>
- 57 Promocija knjige „U službi otadžbine“ Veselina Šljivančanina, Bačka Palanka vesti, 16. jun 2020: <https://bit.ly/2USsQ8Y>
- 58 Predstavljena knjiga U službi otadžbine Veselina Šljivančanina, TV Bačka Vrbas, 09. jun 2020: <https://bit.ly/2BngMFx>
- 59 Predstavljena knjiga U službi otadžbine Veselina Šljivančanina, TV Bačka Vrbas, 09. jun 2020: <https://bit.ly/2BngMFx>
- 60 Veselin Šljivančanin o situaciji u Crnoj Gori: Ako Milu smeta SPC, zašto ne ZABRANI NARODU DA IDE U CRKVU, Večernje novosti, 25. maj 2020: <https://bit.ly/2zBshJ0>
- 61 D. Novković, Obeležena 14. godišnjica smrti Slobodana Miloševića, venac položila i Slavica Đukić-Dejanović (FOTO), 11. mart 2020: <https://bit.ly/3d86pCM>
- 62 UŽIVO! ŠAINOVIĆ U "ĆIRILICI" Amerikaci sad hoće da vrate partiju Ibrahima Rugove, Happy portal, 09. mart 2020: <https://bit.ly/3d3tRBa>
- 63 "TO ĆE ZNAČITI RAT!" Srpska zemlja u opasnosti, a i balkanski Frankeštajn je spreman za KRVAVI SUKOB, Srbija danas, 10. mart 2020: <https://bit.ly/3fwEf60>

INICIJATIVA MLADIH ZA LJUDSKA PRAVA / JUN 2020. / YIHR.RS